

+ QUARESMA 2020 (A) +

Recursos per preparar a casa l'Evangelí del diumenge

DIUMENGE 5è

Benvolgudes famílies,

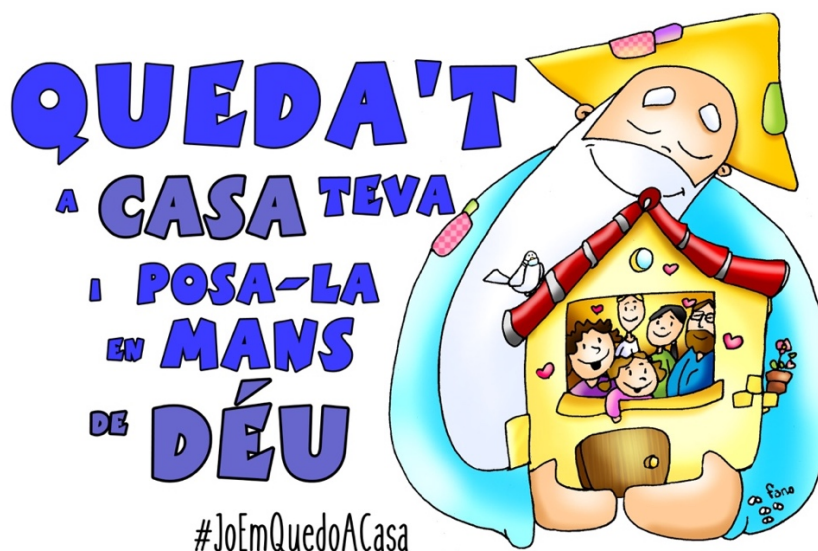
Seguim enviant materials perquè pugueu preparar a casa vostra l'Evangelí del proper diumenge. Com la setmana passada, adjuntem el text de l'Evangelí (forma breu) i, inspirat en ell, una oració senzilla i una proposta de *lectio divina*. Aquesta setmana s'afegeix una explicació de com citar la Bíblia per ensenyar als més petits a fer-ho i uns exercicis i jocs perquè ho aprenguin de forma més amena. Finalment, s'adjunten més dibuixos de Fano per pintar.

D'aquí a poc enviarem també altres materials preparats pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears (SIC).

Seguim units en Crist.

ÍNDEX

Evangelí	3
Pregària en família	4
<i>Lectio divina</i>	5
Com es busca a la Bíblia?	10
Jocs per aprendre a buscar a la Bíblia	12
Solucions dels jocs	14
Dibuixos per pintar.....	16

Evangelí del proper diumenge

Diumenge V Quaresma - A
Jn 11, 3-7.17.20-27.33b-45

Lectura de l'Evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, les dues germanes enviaren a dir a Jesús: «Senyor, aquell que estimeu està malalt».

Jesús, en sentir això, digué: «Aquesta malaltia no és mortal; és per a donar glòria a Déu: el Fill de Déu en serà glorificat».

Jesús estimava Marta i la seva germana i Llàtzer. Després de rebre la notícia de la malaltia, es quedà encara dos dies al lloc on era. Després, passats aquests dies, digué als deixebles: «Tornem a Judea».

Quan Jesús arribà, ja feia quatre dies que Llàtzer era al sepulcre. Marta, quan va saber que Jesús arribava, sortí a rebre'l. Maria es quedà a casa. Marta digué a Jesús: «Senyor, si haguéssiu estat aquí, el meu germà no s'hauria mort. Però fins i tot ara jo sé que Déu us concedirà tot el que li demaneu».

Jesús li diu: «El teu germà ressuscitarà».

Marta li respon: «Ja sé que ressuscitarà quan tothom ressusciti el darrer dia».

Li diu Jesús: «Jo soc la resurrecció i la vida. Els qui creuen en mi, encara que morin, viuran, i tots els qui viuen i creuen en mi, no moriran mai més. Ho creus, això?».

Ella li diu: «Sí, Senyor: Jo crec que vós sou el Messies, el Fill de Déu que havia de venir al món».

Jesús es commogué profundament i es contorbà. Llavors preguntà: «On l'heu posat?».

Li diuen: «Veni a veure-ho, Senyor».

A Jesús se li negaren els ulls. Els jueus deien: «Mireu com l'estimava».

Altres deien: «Aquest home que obrí els ulls al cec, no hauria pogut fer que Llàtzer no morís?»

Jesús, commogut altra vegada, arribà on era el sepulcre. Era una cova tancada amb una llosa. Jesús digué: «Traieu la llosa».

Marta, la germana del difunt, diu a Jesús: «Senyor, ja es descompon; fa quatre dies que és mort».

Li respon Jesús: «No t'he dit que si creus veuràs la glòria de Déu?».

Llavors van treure la llosa. Després Jesús alçà els ulls al cel i digué: «Pare, us dono gràcies perquè m'heu escoltat. Ja sé que sempre m'escolteu, però dic això perquè ho sàpiga la gent que em rodeja i creguin que sou vós qui m'heu enviat».

Havent dit això cridà fort: «Llàtzer, vine a fora».

I el mort sortí. Tenia els peus i les mans lligats amb les benes d'amortallar i la cara lligada amb un mocador. Jesús els diu: «Deslligueu-lo i deixeu-lo caminar».

Molts dels jueus que havien vingut a casa de Maria i veieren el que va fer Jesús, cregueren en ell.

(Aquesta és la forma breu prevista; la forma llarga és Jn 11,1-45)

Pregària en família

Diumenge V Quaresma - A

En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén.

Monició

Avui Jesús ve a portar-nos la vida. Una vida que ens fa passar de tristesa a la alegria.

Evangelí

Es pot utilitzar la forma breu que es troba a la pàgina 3 (Jn 11, 3-7.17.20-27.33b-45) o la forma llarga directament de la Bíblia (Jn 11,1-45)

Pregària

Jesús li retorna a Llätzer la vida. Ajuda'm a viure molt bé la vida que m'has donat.

Ajuda'm senyor a no ser amic de la mort. De la mort de barallar-me amb els meus germans, de la mort de ser egoista, de la mort de no obeir els meus pares, de la mort de perdre el temps i de tantes altres coses que em porten a la tristesa.

Jesús, Ensenya'm a plorar davant dels mals d'aquest món i ha consolar aquells que estan tristos.

Que durant aquests dies que estem a casa lluitant contra aquest virus, que amb la nostre pregària fem la vida mes fàcil a aquells que ho estan passant malament.

PARENOSTRE

Pare nostre, que esteu en el cel:
sigui santificat vostre nom;
vingui a nosaltres el vostre Regne;
faci's la vostra voluntat, així a la terra
com es fa en el cel.

El nostre pa de cada dia, doneu-nos,
Senyor, el dia d'avui;
i perdoneu les nostres culpes, així com
nosaltres perdonem els nostres deutors;
i no permeteu que nosaltres caiguem a
la temptació,
ans deslliureu-nos de qualsevol mal.
Amén.

AVEMARIA

Déu vos salve, Maria,
plena de gràcia; el Senyor és amb Vós;
beneïda sou Vós entre totes les dones;
beneït és el fruit del vostre sant ventre,
Jesús.

Santa Maria, Mare de Déu,
pregueu per nosaltres pecadors,
ara i a l'hora de la nostra mort.
Amén.

GLÒRIA

Glòria al Pare i al Fill i a l'Esperit Sant.
Com era al principi, ara i sempre, i pels
segles dels segles.
Amén.

Lectio divina – Lectura Orant de la Paraula 5è DIUMENGE DE QUARESMA (CICLE A)

LA RESURRECCIÓ DE LLÀTZER

Aquesta Lectura Orant de la Paraula es pot fer individualment i, si és possible, en família.

“Parla Senyor que el teu servent escolta” (1 Samuel 3, 10)

TEXT

Es pot utilitzar la forma breu que es troba a la pàgina 3 (Jn 11, 3-7.17.20-27.33b-45) o la forma llarga directament de la Bíblia (Jn 11,1-45).

En aquest passatge de l'Evangeli segons Sant Joan podem distingir un itinerari amb quatre etapes:) Descobrim; b) Afrontem; c) Confiem; d) Acceptem.

Cada un d'aquests moments els tractarem en cadascuna de les parts d'aquesta Lectura Orant.

LECTIO – QUÈ DIU EL TEXT

a) Descobrim

L'Evangeli de diumenge passat desitjava descobrir-nos en el passatge de la curació del cec de naixement nostra vocació baptismal de, estant units a la Llum de el Senyor, ser també nosaltres llum per al món.

Aquesta setmana l'Església ens ofereix la lectura del passatge de la Resurrecció de Llàtzer, i ens convida a descobrir també una mica més enllà a partir d'aquest episodi.

A la Resurrecció de Llàtzer se'ns convida a descobrir diverses veritats conseqüència de la nostra fe:

- Que l'amor que Déu ens té es solidaritza des de la seva infinita misericòrdia amb nosaltres
- Que Jesús és el Fill de Déu i té, per tant, més poder que la mort
- Que units a Ell i el seu amor estem cridats a viure plenament més enllà del dolor i de la mort

A partir dels primers versets, que ens ajuden a situar-nos, a més descobrim elements molt útils, claus per entendre la resta de la narració:

- Jesús, Déu Encarnat, **no ha volgut "estalviar-se" res** del que en la seva humanitat pot experimentar. Si va tenir trobades festives amb els seus amics, com les Noces de

Canà, també **passarà pel mal tràngol** de la mort del seu amic Llätzer, i trobar-se amb la família d'aquest amic.

- Això també ens porta a descobrir que Jesús va ser un home "tan normal" que va fomentar i **va experimentar en la seva vida l'amistat**. Sabem que a casa de Llätzer, Marta i Maria anava a passar una bona estona de taula compartida, de menjar i xerrada de sobretaula, de fraternitat i descans.

Al costat d'aquestes claus tan humanes descobrim altres que ens animen a tirar la mirada més enllà:

- Jesús diu als seus deixebles que "aquesta malaltia no és per a la mort". Tenint en compte que Llätzer sí mor, hem d'entendre que Jesús els està parlant en una dinàmica que no es delimita i s'esgota en allò més proper sinó que **pretén una mirada molt més àmplia** als conceptes de vida, malaltia i mort. Amb Ell, units a Ell i el seu Amor, no hi haurà mort.

- I llavors, per què d'aquest passatge? Quin sentit té que Jesús no arribi a temps i Llätzer mori? Recordem el Baptisme de Jesús: li calia Jesús ser perdonat d'algun pecat? No! Però sí que ens cal a nosaltres i la nostra fe que Jesús es manifesti com a Fill de Déu. És el mateix que ens trobem en el passatge que ens ocupa. Ho diu el mateix Jesús: **"servirà per a la Glòria de Déu, perquè el Fill de Déu sigui glorificat per ella"**.

Ens podem preguntar:

Tinc cura de l'amistat amb detalls de fraternitat?

Tinc alguna trucada telefònica pendent?

Aplico Jesús i al seu Evangeli un reduccionisme que el converteix en recorregut curt?

MEDITATIO – QUÈ EM DIU DÉU

b) Afrontem

Després de conèixer la realitat davant la qual estem hem de afrontar-la. No sempre aquesta realitat és "plat de gust". I podem tenir la temptació de passar de llarg, de no concedir la seva importància, d'evitar-nos l'haver de patir.

Jesús surt a la trobada d'una situació de dolor i es troba, per tant, amb la reacció de Marta davant la pèrdua del seu germà Llätzer: "Senyor, si haguessis estat aquí ...".

Se'ns dona bé rebobinar la nostra pel·lícula cap enrere, com volent veure si aconseguim canviar el present. Però no estem davant un d'aquells llibres en que tu mateix vas decidint la història: "si vols tal ve a la pàgina x; si vols qual ve a la pàgina i". No, això només és possible en la ficció. En el directe de la nostra vida, **des del present s'ha de mirar cap endavant i veure com present i futur poden ser millorats**.

Déu, doncs, ens demana mirar cap endavant. Diu Jesús a Marta: "El teu germà ressuscitarà".

Però afrontar les situacions i seguir cap endavant comporta recórrer terrenys pedregosos del meu cor. És ben fàcil que aparegui el dubte, l'escepticisme, la incredulitat, els sarcasmes... Quantes vegades acabem dient allò que no voldríem dir... Quantes vegades fem amb les nostres paraules mal als altres...

El Poble d'Israel en el seu caminar pel desert acusa Moisès, i per extensió a Déu, de portar-cap a una mort de fam i set. **Que fàcil és oblidar-se de tot el que Déu fa per nosaltres!**

I així li surt a Marta aquest mitjà retret, mig sarcasme: "Sé que ressuscitarà en la resurrecció en l'últim dia". Sabem que la Marta és impetuosa i que no calla res. Per això sembla que li ve a dir a Jesús: Ja saps que crec en la resurrecció, però per dir-me això gairebé que no calia que vinguessis... jo esperava una altra cosa de tu ja que "tot el que demanis a Déu, Déu t'ho concedirà".

Vegem que ja d'entrada Marta fa una professió de fe. Recordem que la fe sempre precedeix el miracle. La Marta ha reconegut que Déu ho pot tot i que ressuscitarem a la fi de la vida.

És en aquest moment que Jesús respon a aquesta senzilla i espontània professió de fe amb una extensió del que això significa: **"Jo sóc la resurrecció i la vida: el qui creu en mi, encara que mori, viurà; i el que és viu i creu en mi, no morirà mai més. Creus això?"**

Ens podem preguntar:

Què tinc per davant en la meva vida que el Senyor vol ajudar-me a afrontar i santificar?

Podria dedicar un temps a reflexionar sobre tot el que Déu ha fet i fa per mi?

ORATIO – QUÈ LI DIC A DÉU

c) Confiem

Ha arribat el moment crucial. Ja sé el que Déu Fill em diu: "Jo sóc la resurrecció i la vida". I sé el que em pregunta: "Ho creus, això?". **Arriba doncs el moment de la meva resposta** en aquest diàleg que mantenim. Marta va contestar: "Sí, Senyor: jo crec que tu ets el Messies, el Fill de Déu".

Aquella espontània professió de fe ara la confirma. Queda clar que no és tan sols una pujada d'optimisme o aferrar-se al que sigui davant la situació desesperada. És fe, fe esperançada, fe del que sap en qui posa la seva confiança i no serà defraudada.

Aquesta fe de Marta commou Jesús. **En una relació d'amor es genera una dinàmica de confiança i generositat** que mai podran entendre els que mai van estimar. Això és el que els passa als crítics de tot el que es fa. Recorden l'episodi anterior de la curació del cec de naixement i profereixen la seva crítica mordaç i destructiva: "I un que li ha obert els ulls a un cec, ¿no hauria pogut impedir que aquest morís?". Hem de demanar a el Senyor que **ens allunyi d'actituds com aquesta, perquè esguerdant la nostra confiança ho fem també amb la nostra esperança.**

Ens podem preguntar:

Com fomentar en la meua vida una dinàmica de confiança en Déu i generositat envers els altres?

CONTEMPLATIO/ACTIO – EM COMPROMETO

d) Acceptem

Jesús, després de commoure's novament en el profund del seu ésser, es posa en feina i ens posa a tots en acció: "Traieu la llosa". **En totes les trobades amb Jesús hi ha un moment de determinació per ser realment transformats.** A la Samaritana li demana que li doni de beure, al Cec de naixement que vagi a rentar-se a la piscina, i ara ni més ni menys vol que remoguin la llosa del sepulcre d'un mort ... o creus que Jesús és Déu. .. o penses que està boig.

No és estrany que, fins i tot, després d'haver professat i confirmat la fe, Marta mantingui reticències: "Senyor, ja fa pudor perquè porta quatre dies". Al que Jesús li respon, no és difícil imaginar el seu to i mirada plena de comprensió: "No t'he dit que si creus veuràs la glòria de Déu?" El Senyor compta amb les nostres reticències i les nostres resistències.

Però fixem-nos que novament **Jesús ens fa llançar la mirada molt més enllà de l'immediat, em crida a contemplar un futur de felicitat plena: la glòria de Déu.**

Sí, és veritat que mostrarà el seu poder revivint Llàtzer. Però compte amb conformar-nos tan sols amb aquesta volta temporal a la vida terrenal. Perquè no cal oblidar que Llàtzer reviu més que ressuscita. És a dir, que Llàtzer tornarà a morir un dia a la vida terrenal per entrar a la vida definitiva. Com tots. I, per això, aquest pas a la vida plena i definitiva, a la glòria de Déu, m'ha d'ocupar més interès i esforços.

Seria ridícul queixar-se que un aperitiu, per bo que sigui, s'acabi si a continuació ens espera un gran dinar. Com enfadar-me amb el senyor de la casa que hagi decidit una durada determinada en aquesta avantsala de l'aperitiu, si m'obre les portes del gran saló per oferir-me un gran banquet?

En aquests dies d'incertesa respecte de la vida terrenal, estem cridats a acceptar la invitació de Jesús a tenir compassió dels que pateixen, a desitjar la seva vida i felicitat, però alhora a no conformar-nos amb una mirada rasa, de poca alçada, sinó a recordar que el nostre Déu, i per tant la nostra fe, ens promet i condueix cap a una vida i felicitat eternes: la Festa Eterna.

Ens podem preguntar:

Examino quins són els meus frens, les meves reticències i resistències al Senyor?

Em conformo amb respostes de garreperia als plans de Déu o trec les lloses de la meva vida?

“Maria guardava totes aquestes coses i les meditava en el seu cor” (Lc 2, 19)

PER APROFUNDIR I GAUDIR MÉS

Comentaris i homilies sobre la Resurrecció de Llàtzer

https://www.deiverbum.org/jn-11_01-45/

La custòdia de Terra Santa: el poble de Betània

<https://www.custodia.org/es/sanctuaries/betania>

Fitxa sobre el quadre “La resurrecció de Llàtzer” de Giotto

http://www.temasdehistoria.es/7_HAR_texto/Comentario_pintura_giotto.pdf

Episodi de la Resurrecció de Llàtzer a la pel·lícula “Jesús de Natzaret” de Franco Zefirelli

<https://www.youtube.com/watch?v=jUldRLYjLDg&t=55s>

Com es busca a la Bíblia?

Sabies que la Bíblia, al principi, no es presentava com la coneixem ara (no era un sol llibre, no tenia índexs, ni capítols, ni versicles, ni títols de seccions, ni notes a peu de pàgina ...)?

Tres curiositats: 1) L'arquebisbe de Canterbury, Stephen Langton (1150-1228), va dividir la Bíblia en capítols. 2) L'impressor francès Robert Estienne (1503-1559), va dividir en versicles tota la Bíblia. 3) La primera Bíblia que es va publicar amb la divisió en capítols de Langton i en versicles d'Estienne va ser la Bíblia de Ginebra al 1560.

A les següents pàgines podem aprendre (o recordar) com es busca a la Bíblia seguint l'ús de capítols i versicles.

1.- Primer pas: abans de començar a buscar, cal **localitzar els diferents índexs** que hi ha a cada Bíblia (de comentaris, d'il·lustracions, de temes bíblics, d'abreviatures dels llibres, dels llibres ...). Ens interessa tenir localitzat, sobretot, l'índex de les **abreviatures** dels llibres. Si aquest índex no té les pàgines on està cada llibre, llavors també necessitem saber on és l'índex que indica la **pàgina** en la qual comença cada llibre.

2.- Convé tenir clar un **principi bàsic** a l'hora de citar: l'objectiu és **escriure el menys possible** (lletres, números i signes) per indicar el text desitjat.

3.- La **norma general** per citar és indicar el **llibre, capítol i versicle**. Ex. **Am 5,4** que ens remet a la Profecia d'Amós, capítol 5, versicle 4. Cal tenir en compte que:

- Quan es vol **citar tot el capítol** no s'indiquen els versicles per complir el principi bàsic explicat al núm. 2. Ex. En comptes de citar Am 5,1-27 n'hi ha prou amb **Am 5**.
- Quan els llibres **no tenen capítols** per ser molt curts, els números només indiquen els versicles. Hi ha cinc ex.: **Ab, Fl, 2 Jn, 3 Jn i Jud**.

4.- L'abreviatura dels llibres normalment es realitza utilitzant les primeres paraules del nom del llibre. Cal tenir en compte que:

- **Sí s'abreugen en català** els llibres que tenen el **nom** molt **curt** (Rt i Jb).
- Si apareix un **número (1, 2 o 3) abans de l'abreviatura**, aquest indica el número del volum dels diversos llibres que tenen el mateix nom. Ex. **1Jn** = Primera carta de Joan.

5.- Signes, números i lletres que s'utilitzen (nivell bàsic):

- La coma (,): Separa la xifra que indica el capítol (sempre abans de la coma) dels versicles. Ex. **Am 5,4** separa el capítol 5 del versicle 4.
- El guió (-): S'utilitza en dues formes diferents:
  - * Quan citem o capítols o versicles seguits. Ex. **Am 5-6** indiquen els capítols 5 i 6. Ex. **Am 5,4-6** indica els versicles 4, 5 i 6.
  - * Quan citem una cita que comença en un capítol i acaba en un altre capítol diferent. Ex. **Am 5,4-6,8** indica que la cita comença a Am 5,4 i acaba a Am 6,8.

6.- Signes, números i lletres que s'utilitzen (nivell avançat):

- El punt i coma (;): Separa dos o més referències del mateix llibre. Ex. **Am 5,4; 6,4** indica que les dues cites són del llibre d'Amós: Am 5,4 i Am 6,4.
- El punt (.): Serveix per separar dos capítols o dos versicles que no van seguits. Ex. **Am 5.7** indica els capítols 5 i 7, però no l'6. Ex. **Am 5,4.6** indica que els versicles del capítol 5 són 4 i 6, però no el 5.
- La lletra s (**s**): Indica que la cita inclou el versicle indicat i el número següent. Ex. **Am 5,4s** indica els versicles 4 i 5, del capítol 5.
- Dues lletres s (**ss**): Indica que la cita inclou des del versicle indicat amb el número fins al final de capítol. Ex. **Am 5,4ss** indica els versicles del 4 fins al final, del capítol 5.
- La lletra **a** o **b**: S'utilitza quan en un versicle apareix més d'una frase. La lletra a indica la primera part i la b la segona part del mateix versicle. Ex. **Am 5,4b** indica només la segona part del versicle.

Jocs per aprendre a buscar a la Bíblia

En aquestes pàgines s'ofereixen exercicis per acabar de comprendre com es busca a la Bíblia. Els textos que apareixen utilitzen la versió de la Bíblia catalana interconfessional (BCI). Per tant, si s'utilitza una altra Bíblia pot variar lleugerament el text.

Pots utilitzar la Bíblia per respondre a tots els exercicis excepte en el núm. 1.

Nivell bàsic:

1.- Endevina sense usar la Bíblia si és correcta o no cada cita:

a) Am 5,4   b) 4 Jn 1,1   c) Gn 3   d) 1 Jn 3   e) Flm 2,1   f) Juc 2,4-6

2.- Alguna de les cites Gn 1,1; 1 Mac 9, 4; Sal 17,8; Mc 10,13; 1 Co 14,20 té alguna de les paraules següents: «nen, nena, nens o nenes»?

3.- Uneix les frases amb la seva cita respectiva:

A) «Allò que ha passat tornarà a passar; allò que s'ha fet tornarà a fer-se: no hi ha res de nou sota el sol.»	a) Mt 7,7
B) «Demaneu, i us donaran, cerqueu, i trobareu, truqueu, i us obriran.»	b) Jn 8, 32
C) «Coneixereu la veritat, i la veritat us farà lliures.»	c) Sir 1,9

4.- Quina paraula falta en la següent llista que sí apareix a Am 5,4?

viure / diu / a / Senyor / això / si / Israel / -me / voleu / el

Nivell avançat:

5.- Endevina si és correcta o no cada cita:

a) Am 5,1-27   b) 3 Jn 1,3   c) Gn 3,6,8   d) Jn 1,3-8,6   e) Jl 1,15ss   f) 2 Te 3,16b

6.- Hi ha aquests llibres de la Bíblia?

- a) Eclesiastès   b) Cohèlet   c) Ageu   e) Carta de Judes   f) Eclesiàstic

7.- Està en aquesta cita Jn 2,3-4,5, 6 aquest text: «El tercer dia es van celebrar unes noces a Canà de Galilea. Hi havia la mare de Jesús...»?

8.- Busca l'animal que coneix l'estable del seu amo a Is 1,1-3 i assenyalat on està a la sopa de lletres:

Q	C	L	X	I	T	P	S	T	A	B	E	R	N	A	C	U	L	O	G	A	A	R	O	N
M	A	V	K	T	S	R	A	O	J	I	N	C	E	N	S	A	R	I	O	C	M	K	L	I
E	M	H	G	V	H	O	T	L	N	E	V	C	C	S	D	L	C	N	T	O	W	N	J	N
Y	P	M	E	S	A	P	R	A	T	S	L	A	V	A	C	R	O	C	B	R	G	S	P	H
A	A	A	G	U	A	I	A	T	R	A	A	G	R	R	M	B	H	I	P	D	I	A	A	J
C	N	H	J	H	L	C	R	R	Y	D	R	N	X	A	P	W	S	E	C	E	O	C	C	N
E	A	H	R	D	S	I	V	R	C	J	E	Z	T	A	X	G	D	N	P	R	W	R	T	G
I	S	K	C	M	A	A	M	W	K	A	H	U	P	O	B	D	J	S	P	O	C	I	O	P
T	M	U	G	U	N	T	L	S	A	C	E	R	D	O	T	E	S	O	A	Y	I	F	N	E
E	R	Y	L	A	T	O	Y	F	T	D	A	N	G	E	L	E	S	W	N	F	M	I	M	R
M	I	T	R	A	I	R	X	T	N	F	P	O	W	A	G	Q	L	M	E	J	G	C	A	D
W	S	X	M	E	S	I	I	J	I	Z	Q	Y	F	R	M	I	H	X	S	E	Y	I	Ñ	O
S	A	L	N	F	I	O	L	S	A	C	R	I	F	I	C	I	O	Q	K	T	C	O	A	N
L	N	G	Y	F	M	Y	J	G	E	F	Z	J	G	A	M	A	T	R	I	O	B	N	N	N
E	G	C	T	B	O	H	P	Y	B	A	A	K	R	E	U	N	I	O	N	Y	A	N	A	G
Y	R	X	J	S	C	A	N	D	E	L	E	R	O	D	G	O	Y	I	Z	M	B	D	V	S
J	E	K	Z	L	G	R	U	C	O	R	T	I	N	A	S	E	X	P	I	A	C	I	O	N

9.- Et repto a que descobreixis quin és el codi que serveix per desxifrar l'última frase de l'Evangeli segons sant Mateu (Mt 28,20b):

«L2 V2D 5PÇ X2V5NWT4V G35 T4T4 G35 H3QV 5 N5 H3 G4N P2Q.»

«-- --- --- ----- --- --- --- - -- --
 --- ---.»

Posa sota de cada lletra o número la lletra que oculta:

1	2	3	4	5

B	C	Ç	D	F	G	H	J	K	L	M

N	P	Q	R	S	T	V	W	X	Y	Z

Respostes

Respostes als jocs de nivell bàsic:

1.- a) Correcta, perquè té l'estructura bàsica: llibre, capítol i versicle. b) Incorrecta, perquè com a màxim hi ha 3 volums del mateix llibre. c) Correcta, perquè es cita el llibre i el capítol. d) Correcta, perquè el núm. 1 indica el volum del llibre i el 3 el capítol. e) En principi correcta, perquè té l'estructura bàsica. Però si consultem la Bíblia (no podíem en aquest exercici) comprovarem que no té capítols aquest llibre, així que és incorrecta. f) En principi correcta, perquè indica llibre, capítol i diversos versicles (del 4 a al 6). Però si consultem l'índex d'abreviatures comprovarem que no existeix aquest llibre.

2.- Les cites que contenen «nen, nena, nens o nenes» són: Sal 17,8 («nenes») i («nens») Mc 10,13 i 1 Co 14,20.

3.- Ac; Ba y Cb.

4.- Cerqueu.

Respostes als jocs de nivell avançat:

5.- a) Incorrecta, perquè cita tots els versets del capítol. El correcte és Am 5. b) Incorrecta, perquè cita el capítol 1 quan no hi ha capítols. El correcte és 3 Jn 3. c) Incorrecta, perquè la coma separa els capítols dels versicles i aquí separa tres coses. Possibles respostes correctes serien: Gn 3,6-8; Gn 3,6.8; Gn 3-6,8. d) Correcta. e) Incorrecta, perquè ss implica que es cita fins al final del capítol, i el versicle 15 ja és l'últim d'aquest capítol, per tant ss no cal f) Correcta, es refereix a la segona part «El Senyor sigui amb tots vosaltres. »

6.- a) i b) Existeixen els dos noms, però són el mateix llibre (cal anar amb compte perquè en alguna ocasió es diu a algun llibre de forma diferent segons l'editorial que l'ha publicat. Si no s'indica en els índexs diverses abreviatures a vegades és molt difícil trobar-la (Eclesiastès 1,1 = Ecl 1,1). Pot passar el mateix si trobem una cita en un idioma i estem acostumats a veure-la en un altre (Ex. els fets dels apòstols es cita Ac en català, Hch en castellà i Act en llatí). c) Existeix d) Existeix, però encara que es digui carta de Judes, el seu autor no és ni Judes Iscariot (l'apòstol que va trair Jesús), ni tampoc l'apòstol Judes Tadeu. La carta utilitza el pseudònim de «Judes, servent de Jesucrist i germà de Jaume» (Jud 1) pitjor no sabem qui és. e) Existeix. però passa el mateix que en el primer cas. Jesús, fill de Sira (Ben Sira), és l'autor de el llibre de l'Eclesiàstic (Sir 50,27). Ara bé, normalment en català es cita com Sir.

7.- Incorrecte. Està a Jn 2,1.

8.- Ase.

Q	C	L	X	I	T	P	S	T	A	B	E	R	N	A	C	U	L	O	G	A	A	R	O	N
M	A	V	K	T	S	R	A	O	J	I	N	C	E	N	S	A	R	I	O	C	M	K	L	I
E	M	H	G	V	H	O	T	L	N	E	V	C	C	S	D	L	C	N	T	O	W	N	J	N
Y	P	M	E	S	A	P	R	A	T	S	L	A	V	A	C	R	O	C	B	R	G	S	P	H
A	A	A	G	U	A	I	A	T	R	A	A	G	R	R	M	B	H	I	P	D	I	A	A	J
C	N	H	J	H	L	C	R	R	Y	D	R	N	X	A	P	W	S	E	C	E	O	C	C	N
E	A	H	R	D	S	I	V	R	C	J	E	Z	T	A	X	G	D	N	P	R	W	R	T	G
I	S	K	C	M	A	A	M	W	K	A	H	U	P	O	B	D	J	S	P	O	C	I	O	P
T	M	U	G	U	N	T	L	S	A	C	E	R	D	O	T	E	S	O	A	Y	I	F	N	E
E	R	Y	L	A	T	O	Y	F	T	D	A	N	G	E	L	E	S	W	N	F	M	I	M	R
M	I	T	R	A	I	R	X	T	N	F	P	O	W	A	G	Q	L	M	E	J	G	C	A	D
W	S	X	M	E	S	I	I	J	I	Z	Q	Y	F	R	M	I	H	X	S	E	Y	I	Ñ	O
S	A	L	N	F	I	O	L	S	A	C	R	I	F	I	C	I	O	Q	K	T	C	O	A	N
L	N	G	Y	F	M	Y	J	G	E	F	Z	J	G	A	M	A	T	R	I	O	B	N	N	N
E	G	C	T	B	O	H	P	Y	B	A	A	K	R	E	U	N	I	O	N	Y	A	N	A	G
Y	R	X	J	S	C	A	N	D	E	L	E	R	O	D	G	O	Y	I	Z	M	B	D	V	S
J	E	K	Z	L	G	R	U	C	O	R	T	I	N	A	S	E	X	P	I	A	C	I	O	N

9.- Les consonants es representen amb lletres, i les vocals amb números. Les consonants que apareixen estan dues posicions més endavant de l'abecedari (les 26 lletres, saltant-nos les vocals, i afegint el grafema Ç), per a descriptar cal desfer aquests dos passos (Ex. La D encriptada és, en realitat, la C). Les vocals es corresponen amb els números 1-5, de forma decreixent, sent el 5 l'A i l'1 la O.

La cita Mt 28,20b és: «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món.»

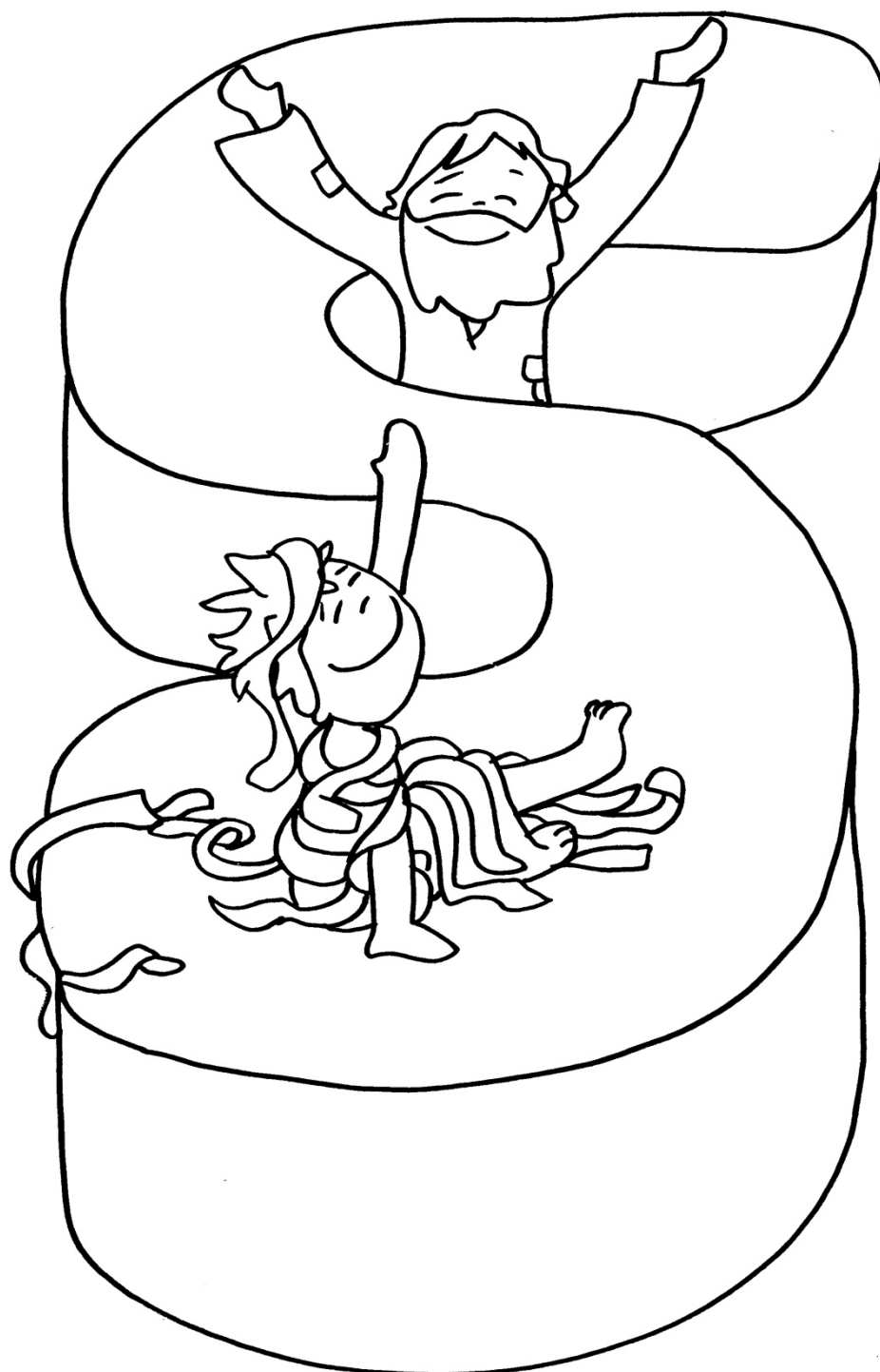
I la taula resolta és:

1	2	3	4	5
U	O	I	E	A

B	C	Ç	D	F	G	H	J	K	L	M
Y	Z	B	C	Ç	D	F	G	H	J	K

N	P	Q	R	S	T	V	W	X	Y	Z
L	M	N	P	Q	R	S	T	V	W	X

Dibuixos per pintar

sant Josep

